

Megfelelési tanácsadói jelentés

FEV IX. Zrt. – 2021 évről

A hatályos 339/2019. (XII. 23.) Kormányrendelet előírásaira épülő, Megfelelési és integritási szabályzat alapján a megfelelési tanácsadó legfontosabb feladatai az alábbiak:

- a) *Annak elősegítése, hogy a köztulajdonban álló gazdasági társaság megfeleljen a tevékenységére és működésére vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak és a szabályzatai összhangban legyenek a jogszabályi rendelkezésekkel.*
- b) *Azon intézkedések és eljárások érvényesülésének folyamatos nyomon követése és rendszeres ellenőrzése, amelyek célja az irányadó jogszabályoktól történő eltérések feltárása.*
- c) *A FEV IX. Zrt. által végzett tevékenység jogszabályoknak, a gazdasági társaság célkitűzéseinek, belső szabályzatainak, értékeinek és elveinek, továbbá a tevékenységi körére vonatkozó szakmai standardoknak való megfelelés nyomon követése.*
- d) *A feltárt hiányosságok megszüntetése és a kockázatok csökkentése érdekében javaslatok készítése a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője részére, valamint a megfelelésbeli hiányosságok feltárása érdekében tett intézkedések nyilvántartása, folyamatos nyomon követése és rendszeres ellenőrzése.*
- e) *A FEV IX. Zrt. első számú vezetőjének, vezető testületének (Igazgatóságának) és FEV IX. Zrt. munkatársak támogatása abban, hogy a FEV IX. Zrt. teljesítse a tevékenységére és működésére vonatkozó jogszabályokban foglalt kötelezettségeit.*
- f) *A jogszabályoknak történő megfelelés, mint cél érvényesülését elősegítő szervezeti szemlélet kialakításának támogatása.*
- g) *A belső kontrollrendszer vonatkozásában a kontrollkörnyezet kialakításának és integrált kockázatkezelésnek a támogatása, valamint FEV IX. Zrt. első számú vezetője általi meghatalmazás alapján a FEV IX. Zrt. működésével összefüggő integritást sértő, korrupciós és visszaélésgyanús eseményekre vagy kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadásával és kivizsgálásával kapcsolatos feladatok ellátása.*
- h) *A jogszabályoknak történő szervezeti megfeleléssel kapcsolatos intézkedések vonatkozásában a FEV IX. Zrt. első számú vezetőjének folyamatos támogatása, tanácsadás.*
- i) *Előkészíti a FEV IX. Zrt. első számú vezetője részére a Kormányrendeletben meghatározottak szerinti nyilatkozatot a Társaság belső kontroll rendszerének működéséről.*

A fenti feladatok ellátása keretében folyamatosan monitoroztam a Társaság régebbi és újonnan készült szabályzatait, hogy megfelelnek-e a jogszabályban előírtaknak. Amennyiben felmerült annak a lehetősége, hogy az összhang nem teljeskörű, úgy ezt jeleztem a Vezérigazgató felé, s ennek eredményeképpen több szabályzat is aktualizálásra, pontosításra került. Feltétlenül szükséges a Közbeszerzési szabályzat aktualizálása, melyre a jogszabályi változások után még nem került sor.

A Társaság tevékenységével kapcsolatban elsősorban a közszolgáltatási feladataink, valamint az ezzel összefüggő, közbeszerzéssel kiválasztott Vállalkozók szerződéseinek folyamatos figyelemmel kísérése és nyomon követése volt a cél.

Tekintettel arra, hogy a Parkolás területén az ügyviteli rendszerrel kapcsolatosan, akkreditált közbeszerzési tanácsadó igénybevétele ellenére is csak 2021 év közepén sikerült eredményes közbeszerzést lefolytatni, így addig csupán az lehetett a szándék, hogy a kötelező feladatot, a lehető legkevesebb elmarasztalással sikerüljön megvalósítani, majd a sikeres közbeszerzést követően, pedig a zökkenőmentes és hatékony használatot lehetett célként kitűzni. A parkolási tevékenységnek, a saját feladatellátásból adódóan, a Társaság költségszerkezetére vonatkozóan már sokkal kisebb a jelentősége, mint a vagyongazdálkodási területen. A parkolási tevékenységgel kapcsolatban felmerült észrevételek az *1. sz. mellékletben* találhatóak.

A Vagyongazdálkodás esetében önmagában a feladat ellátásával nem volt probléma, a közbeszerzések is zökkenőmentesen lezajlottak, azonban a szerződésben előírtaknak megfelelés, és az ellenőrzés terén több kívánnivalót hagyott maga után és a munkák, megrendelések nyilvántartására szolgáló számítógépes rendszer egyértelmű és pontos vezetése sem működött megfelelően, aminek oka vélhetően az új szerződés előírásaira történő nehezebb átállás a munkavállalók részéről. A vagyongazdálkodással kapcsolatos problémák a *2. sz. mellékletben* olvashatóak.

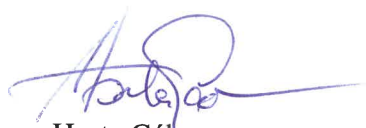
A belső kontrollkörnyezet kialakításában igyekeztem aktívan részt venni, támogattam a szakterületeket munkájukban – azonban sajnos a két legfontosabb területen (vagyongazdálkodás, parkolás) minden igyekezetem ellenére nem sikerült megfelelően véglegesíteni az ellenőrzési nyomvonalakhoz tartozó kockázatokat. Így biztos, hogy az eddigi tapasztalatok alapján az éves felülvizsgálat során (melynek határideje augusztus 31.) több ponton módosításokat kell majd végrehajtani.

Vizsgáltam a Társaság belső szabályzatainak a betartását is, melyek néhány esetben nem valósulnak meg teljesszűren, ezeknek felsorolása a *3. sz. mellékletben* látható.

A Társaság Vezérigazgatója részére előkészítettem a belső kontroll rendszer működéséről szóló nyilatkozatot, valamint a Vezetői önellenőrző kérdőívet, melyek az éves beszámoló mellékletét képezik.

Tekintettel arra, hogy a jelenlegi előírásoknak megfelelő formátumban a belső kontroll rendszer Társaságunknál még nem tekint vissza hosszú múltra, de a betanulási folyamat eredményei már láthatóak (annak ellenére, hogy a kockázatok besorolása a legfontosabb területeken még nem teljeskörű), s remélhetően a 2022. évről szóló beszámoló már lényegesen több pozitív információt tartalmaz majd.

Budapest, 2022. április 05.

Horta Gábor
megfelelési tanácsadó

Parkolási rendszer működésével kapcsolatos problémák

Közbeszerzési eljárás keretében 2021.06.23.-án került sor a „parkolási rendszer üzemeltetését támogató ügyviteli rendszer” beszerzésével kapcsolatban a „Felhasználási szerződéssel vegyes vállalkezési szerződés” aláírására a Komunáldata Számítástechnikai Fejlesztő és Szolgáltató Kft.-vel.

Tekintettel arra, hogy a rendszer 2021. évben került bevezetésre, így az észrevételek elsősorban a jövőben végrehajtandó változtatásokra vonatkoznak.

A felmerült észrevételek az első részben az ügyviteli rendszer gyakorlati alkalmazásával, annak megfelelő, és hatékony alkalmazásával foglalkoznak, valamint azzal, hogy az ügyviteli rendszer mennyiben támogatja az ellenőrzést.

A második részben pedig a konkrét parkolás-ellenőrzési tevékenységgel kapcsolatos észrevételek ismertetésére kerül sor.

Mivel a pandémia miatt csak 2021 júniustól kezdődött újra a fizető parkolás, így erre, valamint a fenti szerződés aláírásának időpontjára való tekintettel, a vizsgálat a 2021. július-december közötti időszakra vonatkozik.

1. Elektronikus ügyviteli rendszer

Kimutatások

A rendszer elemeiből elsősorban az „**Ellenőrzés**” menüpontot használtam, mivel ez kell, hogy segítséget nyújtson, a megfelelő működés ellenőrzéséhez.

- Ellenőrzések –*jelentősen megkönnyítené az ellenőrzést, ha a Helyszínnél, a zóna és a gyorsellenőrzés megjelölés helyett a konkrét cím szerepelne, ami ismert, hiszen a koordináták alapján meghatározható.*
- Közterületi bejelentések – *többnyire nem derül ki, hogy mi is a bejelentés konkrét oka (a típus legtöbbször csak „egyéb bejelentés”, de nincs pontosítva).*
- Ellenőrök aktivitása – *aki már vélhetően kilépett, az nem lekérdezhető, ezáltal lehetetlen a visszamenőleges ellenőrzés*

Listák – két részre bomlik, az első a „Pótdíj listák” 7 listával, a második az „Ellenőrzési listák”, itt csak 1 lista szerepel.

- Pótdíj listák – Szabályszezők - pótdíjhiány
Bár szakmailag biztos magyarázható, de ránézésre nem értelmezhető a „technikai” és az „egyéb ok” tartalma, és magas száma.
- Pótdíj listák – Ellenőrzések

Hónapra szűrhetően, minden információ részletesen szerepel valamennyi ellenőrzési esemény – a státusz mezőben csak az szerepel, hogy mi volt az ellenőrzés eredménye, de az csak más táblából derül ki, hogy pl. ha nem volt érvényes jegye, abból született-e pótdíjazás. Az utólagos ellenőrzéshez szükség lenne a pontos hely ismeretére (és nem csak a zóna szám-gyorsellenőrzés információra), valamint nehezen érthető, mi az oka annak, ha pár percen belül, ugyanaz a rendszám több mint 20 alkalommal jelenik meg a listában, mert ez csak „feltupírozza” az ellenőrzések számát, és félrevezető eredményt mutat.

A rendszer elemeiből még az „Automaták” menüpontot használtam, mivel ez is segít, a megfelelő működés ellenőrzéséhez.

Nem minden esetben egyeznek meg a Parkolás napi operatív jelentésekben (időnként) szereplő „Automaták státusz listájában” megadott információk az események, listák adataival.

2. Parkolás-ellenőrzéssel kapcsolatos

Részben a fenti listák, statisztikák vizsgálatából, részben további dokumentumok (parkolóórák üritésével kapcsolatos „Érme” listák, az üritőjegyeken szereplő összeg és a számolt összeg eltérése miatti jegyzőkönyvek, rendkívüli eseményekről feljegyzések) összehasonlításából és elemzéséből, valamint a személyes tapasztalataim alapján az alábbi megállapítások tehetőek:

Parkolási napi jelentések, informatikai listák

- A bevezető részben meghatározott időszak (2021. július-december) 26 alkalommal parkoltam a FEV IX Zrt. Csarnok téri telephelyének közvetlen közelében (Lónyay u.-Gönczy P. u. – Erkel u.. – Csarnok tér – Imre u. – Mátyás u.).
Több alkalommal nem ellenőrizték a gépkocsimat (az ellenőrzési lista átnézése alapján), s történt ez mindannak ellenére, hogy ahol parkoltam, az adott időszakra vonatkozóan mindig volt ellenőrzés.
- Ugyancsak érthetetlen, hogy gyakran jóval kevesebb ellenőrzést regisztrál a rendszer, mint ahány jármű ott parkol (és nem elektromos autó, nincs mozgássérült igazolvány stb.)
- Az ellenőrzés listák alapján szeptember végéig gyakorlatilag többségében még a „hagyományos” ellenőrzés volt, később azonban már szinte csak a gyorsellenőrzés volt a jellemző (kivéve, ha rendkívüli időjárási helyzet fordult elő).
Logikusan a különböző tájékoztatók adatainak valamilyen szinten egyezni kellene, azonban az egyértelműen látszik, hogy amíg a Komunáldata listáinak adatai megegyeznek, addig a Parkolási jelentés számai ettől elég jelentősen eltérnek.

Hiányokról, többletekről készült jegyzőkönyvek (automata üritések)

Problémát jelent, hogy a kapcsolódó dokumentumok (érmetáblák, jegyzőkönyvek, rendkívüli események, státusztáblák stb.) tartalma nem egységes logikára épül, esetenként egymásnak ellentmondanak az adatok, és az automaták üritésekor észlelt eltérések okainak vizsgálata túlságosan sommás (az ellenőrzéshez csak a decemberi jegyzőkönyvek álltak rendelkezésemre).

Vagyonkezeléssel kapcsolatos problémák

Tekintettel arra, hogy az új típusú szerződés 2012 év közepétől lépett hatályba, így az év végéig még gyakorlatilag teszt üzemmódban működött, így az észrevételek elsősorban a jövőben végrehajtandó változtatásokra vonatkoznak.

Hibaelhárítás, karbantartás, fenntartás (vállalkozó Fépkar Kft.)

A szerződés számtalan feltétel betartását követeli meg a vállalkozótól, melyek azonban (ismereteim szerint) nem kerülnek rögzítésre az informatikai rendszerben, ellenőrzésük sem történik meg, és nem is teljesíti a vállalkozó:

- nem ismert az elvégzendő munka jellege (haladéktalanul elvégzendő, haladéktalanul el nem végzendő, tervszerű), holott ennek ismerete nélkül **nem ellenőrizhető, hogy az előírt időben megkezdődött-e a fenntartási munka**, holott ennek kötbér vonzata is felmerül,
- a rendelkezésre álló dokumentumokból nem derül ki, hogy a vállalkozó eleget tett-e a dokumentálási kötelezettségének, *így különösen a hibabejelentés és a fenntartási munka valamennyi és pontos tényezőjének megismerését, a hibabejelentés időpontját, a fenntartási munka típusát és tartalmát, a fenntartási munka megkezdésének és befejezésének időpontját, a fenntartási munkát végző személy nevét, a helyszínt és annak állapotának leírását.*
- nincs nyoma annak, hogy a Társaság (mint Megrendelő) ellenőrizte és dokumentálta volna azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és - adott esetben - a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.
- az informatikai rendszerből kinyerhető adatok alapján a 2021. június 29.-december 15. között érvényben lévő szerződés ideje alatt (a Vállalkozó számláján szereplő teljesítési időpont alapján) **több mint 280 munka elvégzésére került késedelmesen, melynek kötbér vonzata meghaladta volna a 3,5 M Ft-ot** – azonban ez nem került érvényesítésre (holott ez nem lehetőség, hanem kötelezettség a Kbt. alapján).
- szerződésben szereplő kötelezettség, hogy a Vállalkozó a hibafelvételi munkalapon rögzített fenntartási munka elvégzéséről értesíti (készre jelentés) a Megrendelőt a SMARTMASTER rendszerben – azonban ez gyakran nem történik meg.

Lomtalanítás

2021. augusztusáig a lomtalanítási munkák megrendelése egyedi szerződések szerint történt, mindaddig, míg nem érte el a munkák összege a beszerzési eljárás értékhatárát.

2021. szeptember 8-án (beszerzési eljárás lefolytatását követően) keretszerződés készült a nyertessel (EV-PE Zalán 2012 Kft.), nettó 14,6 M Ft értékben (de legfeljebb 2022. június 30-ig).

Ezt követően természetesen kizárólag az EV-PE Zalán 2021 Kft. részére születtek egyedi megrendelések, azonban azokból nem derül ki a lomtalanítandó mennyiség, bár mivel a bruttó vállalási díj feltüntetésre került, abból „visszaszámolható”.

A számlák túlnyomó része egyösszegben készült (nem ismert sem a m³, sem a lom jellege), azonban az év vége felé, már több esetben volt számlamelléklet, ami pontosan levezette a számla tartalmát.

Bár a szerződésben szerepel, hogy a hibás (késedelmes) teljesítési kötbér az adott megrendelés ellenértékének (az bizonytalan, hogy bruttó vagy nettó) 5%-a, ennek érvényesítésére azonban 5 alkalommal sem került sor (bár ez nem jelent nagy összeget, de a szerződés nem tesz kivételt). Társaságunk jogosult lett volna a 3. késedelmes teljesítésnél a rendkívüli felmondásra, ez azonban csupán lehetőség.

Valószínűleg nem történt szabálytalanság, de feltűnő, hogy a Márton u. 8/a lomtalanítására, szanalására 4 különböző megrendelés is született (október 6., október 8., október 22., november 29.), összességében nettó 1,2 M Ft értékben.

Egészségügyi kártevőmentesítés (rovarirtás)

A rovarirtást 3 vállalkozó végezte 2021-ben (beszerzési eljárások után).

A Környezethigiénia még a 2020-as keretszerződés alapján végzett pár munkát 2021 elején, majd márciustól a **Deco-Chem Kft.** teljesítette rovarirtásokat, egészen a keretösszeg kimerüléséig (2021. október elejéig).

A szerződésben előírtak alapján a munkavégzést 24 órán belül meg kell kezdeni, s mivel a rovarirtás nem olyan tevékenység, amit hosszabb ideig lehetne végezni, érthetetlen, hogy a megrendeléseket kiállító munkatársak 2 hét – 1 hónap közötti határidőket jelöltek meg.

A vállalkozó gyakorlatilag mindegyik munkát a szerződésben előírt 1 napos határidőn túl teljesítette, de előfordult több esetben, hogy közel 2 hónap múlva végezte el a munkát.

A fenti esetek egyikében sem került felszámításra kötbér!

Remélhetőleg csak az informatikai rendszer hibás használata okozza, hogy több megrendelt munka még a mai napig is „Folyamatban (lejárt)” státuszban szerepel.

2021. októberétől a **Növényvédő és Kártevőirtó Kft.** látja el a rovarirtással kapcsolatos feladatokat.

A tárgyév végéig 15 megrendelést teljesített a vállalkozó, de valamennyit az (immár helyesen meghatározott) 1 napos határidőn túl (2-15 nap), **kötbér felszámolására azonban egyetlen esetben sem került sor.**

1 db november 16-án megrendelt munka a mai napig is „Folyamatban (lejárt)” státuszban szerepel.

Informatikai rendszer (Smartmaster)

2021-től (amint a bevezetésben már jeleztem) az új közbeszerzési eljárás keretében megkötött vállalkozási keretszerződésben már a korábbiaknál lényegesen több feltétel került meghatározásra a megrendeléssel, a teljesítéssel kapcsolatban, melyek kezelése a meglévő rendszerben nem volt megoldható. A rendszer módosításra 2022 elején történtek lépések annak érdekében, hogy a rendszer megfeleljen a szerződéses feltételek rögzítésére.

A munkatársak részéről az informatikai rendszer használata nem egységes, vélhetően nem egyértelmű számukra, hogy milyen jelentősége van az egyes adatok pontos kitöltésének. Valószínűleg ennek tudható be, hogy a logikailag összetartozó adatok (határidők, teljesítés dátuma, készre jelentés dátuma) gyakran teljesen eltérőek, és legtöbbször a számlán szereplő teljesítés ideje is más.

----- 00 -----

A Társaság belső szabályzatainak betartásával kapcsolatos problémák

2021-ben 14 szabályzat kiadására került sor, ezek túlnyomórészt korábbi szabályzatok aktualizálásaként, új alapokra helyezve készültek, míg néhány a kontrollkörnyezet kialakításával kapcsolatos új szabályozás volt.

Minden új szabályzatnak a kiadása után kell egy kis idő, amíg megtörténik az „átállás”, amíg a munkavállalókban is tudatosulnak a változások.

Komolyabb, rendszerszintű problémák nem jelentkeztek, azonban néhány ismétlődő hibára felhívnom a figyelmet.

1.

A **Gépkocsi használatáról** szóló szabályzat a Társaság tulajdonában (ill. használatában) lévő gépkocsik üzemeltetésével kapcsolatban az előírtak betartása nem követhető nyomon a Vagyonkezelési igazgatóság esetében, és esetenként ez a Parkolási igazgatóságnál is kimutatható.

2.

A **Szerződéskötési szabályzat** előírja, hogy mit kell tartalmaznia a szerződéskötést kísérő dokumentumnak, azonban ez gyakran nem teljesül minden nyilatkozat esetében.

Előfordult olyan szerződéskötés, mely később módosításra került, azonban ez teljesen áttekinthetlenné tette a szerződést, mivel nem lehet pontosan meghatározni, hogy mely pontok módosultak és melyek maradtak hatályban (KözbeszGuru).

3.

A **Beszerezési szabályzat** meghatározta, hogy a beszerzési értékhatár alatti beszerzések esetében is kötelező több ajánlatot bekérni, és ennek alapján a legkedvezőbb ajánlattevővel kell szerződést kötni. Ennek dokumentumait a számla mellé kell csatolni – azonban erre csak a legkritikább esetben került sor.

A kötelezően előírt mellékletek helyett még több alkalommal a korábbi formátum került alkalmazásra.

A Bíráló Bizottság tagjai gyakran nem jelzik vissza, hogy átnézték és rendben találták-e a kiküldendő dokumentumokat (Ajánlattételi felhívás, Szerződés tervezet).

Előfordult, hogy a szabályzat előírása ellenére nem került sor az előírt időn belül a teljes anyag elektronikus formában történő megküldésére a megfelelési tanácsadó részére.

Egy esetben ugyanazzal a vállalkozóval ugyanarra a tevékenységre, csak más teljesítési helyekkel (takarítás) úgy született két szerződés, hogy az elsőre beszerzési eljárás keretében (szabályosan) került sor, a második esetben azonban ezt mellőzték, holott kötelező lett volna.